

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THANH TÙNG

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN
CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TẠI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. THỊNH VĂN VINH

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn **“Một số giải pháp hoàn thiện công tác quản lý Ngân sách Nhà nước tại thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ ”** là trung thực, là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Các tài liệu, số liệu sử dụng trong luận văn do UBND tỉnh Phú Thọ, Cục Thống kê tỉnh Phú Thọ, UBND thành phố Việt Trì, Chi cục Thống kê thành phố Việt Trì cung cấp và do cá nhân tôi thu thập từ các báo cáo của Ngành Tài chính, sách, báo, tạp chí Tài chính, các kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài đã được công bố ... Các trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Ngày tháng năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thanh Tùng

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Một số giải pháp hoàn thiện công tác quản lý Ngân sách Nhà nước tại thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Nhà trường, Phòng Quản lý Đào tạo Sau Đại học, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn PGS.TS. Thịnh Văn Vinh .

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo UBND tỉnh Phú Thọ; UBND thành phố Việt Trì; cán bộ phòng Tài chính - Kế hoạch UBND TP Việt Trì; các bộ Chi cục Thuế TP Việt Trì...

Tôi xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè và gia đình đã giúp tôi thực hiện luận văn này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Việt Trì, ngày tháng năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thanh Tùng

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	CHỮ VIẾT TẮT	NGUYÊN NGHĨA
1	CNH	Công nghiệp hoá
2	DN	Doanh nghiệp
3	ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
4	GDP	Tốc độ tăng trưởng kinh tế
5	HDH	Hiện đại hoá
6	HDND	Hội đồng nhân dân
7	KBNN	Kho bạc Nhà nước
8	KHCN	Khoa học công nghệ
9	KT - XH	Kinh tế - Xã hội
10	NHTM	Ngân hàng thương mại
11	NQD	Ngoài quốc doanh
12	NSNN	Ngân sách Nhà nước
13	TP	Thành phố
14	UBND	Ủy ban nhân dân

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Danh mục chữ viết tắt	iii
Mục lục.....	iv
Danh mục các bảng	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: TỔNG QUAN CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ	
QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	5
1.1. Tổng quan lý luận về Ngân sách Nhà nước và quản lý Ngân sách Nhà nước ..	5
1.1.1. Ngân sách nhà nước	5
1.1.1.1. Khái niệm Ngân sách Nhà nước	5
1.1.1.2. Vai trò, chức năng của NSNN	6
1.1.1.3. Những đặc điểm cơ bản của NSNN	8
1.1.2. Quản lý Ngân sách Nhà nước	9
1.1.2.1. Khái niệm quản lý Ngân sách Nhà nước	9
1.1.2.2. Vai trò, chức năng của quản lý NSNN.....	9
1.1.2.3. Phân cấp quản lý ngân sách nhà nước	12
1.1.2.4. Quản lý ngân sách thành phố trực thuộc tỉnh	14
1.2. Mục tiêu và nguyên tắc quản lý Ngân sách Nhà nước.....	15
1.2.1. Mục tiêu của quản lý ngân sách	15
1.2.2. Nguyên tắc quản lý ngân sách.....	16
1.3. Nội dung quản lý Ngân sách Nhà nước	18
1.3.1. Quy trình NSNN	18

1.3.1.1. Lập dự toán NSNN.....	18
1.3.1.2. Chấp hành NSNN.....	19
1.3.1.3. Quyết toán NSNN	20
1.3.2. Quản lý thu NSNN	21
1.3.2.1. Thu ngân sách nhà nước.....	21
1.3.2.2. Quản lý thu Ngân sách Nhà nước	23
1.3.3. Quản lý chi Ngân sách Nhà nước	24
1.3.3.1. Chi ngân sách	24
1.3.3.2. Quản lý chi NSNN	25
1.4. Nhân tố ảnh hưởng tới công tác quản lý Ngân sách Nhà nước	26
1.5. Kinh nghiệm về quản lý Ngân sách Nhà nước trên thế giới và ở Việt Nam. 28	
1.5.1. Kinh nghiệm về quản lý chi Ngân sách Nhà nước ở Hàn Quốc.....	28
1.5.2. Kinh nghiệm về quản lý thu Ngân sách Nhà nước ở thành phố Hồ Chí Minh.....	32
1.5.3. Một số bài học kinh nghiệm đối với thành phố Việt Trì	34
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	36
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Cơ sở phương pháp luận	36
2.2.2. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu.....	37
2.2.3. Phương pháp thu thập số liệu.....	37
2.2.4. Phương pháp tổng hợp số liệu.....	38
2.2.4.1. Phân tổ thống kê.....	38
2.2.4.2. Bảng thống kê	38
2.2.5. Phương pháp phân tích số liệu	38
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh công tác quản lý NSNN.....	39
2.3.2. Kết quả quản lý Ngân sách Nhà nước.....	39
2.3.3. Các chỉ tiêu để đánh giá công tác quản lý Ngân sách Nhà nước	40

Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ	
NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ.....	41
3.1. Khái quát về thành phố Việt Trì.....	41
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	41
3.1.2. Điều kiện kinh tế.....	42
3.1.3. Điều kiện văn hoá, y tế, giáo dục.....	45
3.2. Thực trạng quản lý Ngân sách Nhà nước trên địa bàn Thành phố Việt Trì...	46
3.2.1. Tình hình cơ bản của UBND TP Việt Trì.....	46
3.2.2. Tình hình thực hiện quy trình quản lý NSNN.....	48
3.2.2.1. Lập dự toán, quyết định và phân bổ NSNN.....	48
3.2.2.2. Chấp hành NSNN.....	49
3.2.2.3. Công tác kế toán và quyết toán NSNN.....	49
3.2.2.4. Công khai tài chính, ngân sách địa phương.....	51
3.2.3. Hoạt động thu NSNN.....	51
3.2.4. Hoạt động chi NSNN.....	52
3.2.4.1. Về chi đầu tư phát triển.....	53
3.2.4.2. Về chi thường xuyên.....	56
3.2.4.3. Công tác kiểm soát chi qua Kho Bạc Nhà nước.....	56
3.3. Đánh giá về thực trạng công tác quản lý NSNN tại TP Việt Trì.....	57
3.3.1. Những thành công.....	57
3.3.1.1. Thành công về quản lý thu Ngân sách Nhà nước.....	57
3.3.1.2. Thành công về quản lý chi ngân sách nhà nước.....	59
3.3.2. Những tồn tại, hạn chế.....	62
3.3.2.1. Về quản lý thu ngân sách nhà nước.....	64
3.3.2.2. Về quản lý chi ngân sách nhà nước.....	67
3.3.3. Nguyên nhân của thực trạng quản lý NSNN.....	74
3.3.3.1. Nguyên nhân thành công.....	74
3.3.3.2. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế.....	74

Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC	
 QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN	
 THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ	76
4.1. Các quan điểm, định hướng và mục tiêu chủ yếu hoàn thiện quản lý Ngân sách Nhà nước trên địa bàn Thành phố Việt Trì.....	76
4.1.1. Quan điểm và định hướng phát triển của thành phố Việt Trì	76
4.1.2. Phương hướng đổi mới hoạt động quản lý NSNN.....	77
4.1.3. Mục tiêu.....	78
4.2. Những giải pháp chủ yếu nhằm hoàn thiện công tác quản lý NSNN tại thành phố Việt Trì	80
4.2.1. Đổi mới công tác tổ chức và cán bộ quản lý NSNN.....	80
4.2.2. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý NSNN.....	81
4.2.3. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra trong quản lý NSNN	81
4.2.4. Các giải pháp tăng thu NSNN.....	82
4.2.4.1. Nhóm giải pháp về quản lý thu thuế	82
4.2.4.2. Các biện pháp quản lý thu ngoài thuế.....	87
4.2.5. Các giải pháp giám sát chi NSNN	88
4.2.5.1. Bố trí chi NSNN đáp ứng các nhu cầu chi tiêu cần thiết	88
4.2.5.2. Nâng cao hiệu quả quản lý chi đầu tư phát triển.....	89
4.2.5.3. Đổi mới quản lý chi thường xuyên	91
4.2.5.4. Một số giải pháp khác	93
4.3. Một số kiến nghị nhằm hoàn thiện công tác quản lý Ngân sách Nhà nước trên địa bàn Thành phố Việt Trì.....	94
4.3.1. Đối với UBND tỉnh Phú Thọ	94
4.3.2. Đối với UBND thành phố Việt Trì	96
KẾT LUẬN	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Một số chỉ tiêu chủ yếu của thành phố Việt Trì giai đoạn 2009 - 2011...44
Bảng 3.2: Tổng hợp thu ngân sách trên địa bàn thành phố theo từng sắc thuế.....52
Bảng 3.3: Tổng hợp chi ngân sách thành phố Việt Trì giai đoạn 2009 - 201153

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu

Ngân sách là tấm gương tài chính cho những lựa chọn về kinh tế và xã hội của một quốc gia. Để thực hiện được vai trò quản lý mà người dân đã ủy nhiệm, nhà nước trước hết cần phải đảm bảo thu đủ các nguồn tài chính bằng những công cụ, biện pháp hợp pháp; trên cơ sở đó, sử dụng các nguồn thu này một cách có trách nhiệm và hiệu quả trong các hoạt động của mình nhằm đảm bảo xã hội được phát triển ổn định và bền vững. Đây chính là mục tiêu, nhiệm vụ của quản lý ngân sách nhà nước đối với mỗi quốc gia.

Trong những năm qua, cùng với sự đổi mới chung của đất nước và thực hiện chương trình tổng thể về cải cách hành chính nhà nước, quản lý ngân sách nhà của Việt Nam cũng đã có những thành tựu đáng kể, góp phần quan trọng để Việt Nam thực thi thành công quá trình đổi mới, đặc biệt là từ khi Luật ngân sách nhà nước được Quốc hội khoá XI kỳ họp thứ hai thông qua ngày 16/12/2002 và có hiệu lực thi hành từ năm ngân sách 2004 với mục tiêu và ý nghĩa hết sức quan trọng trong việc quản lý và điều hành ngân sách nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội; Tăng cường tiềm lực tài chính đất nước; quản lý thống nhất nền tài chính quốc gia; xây dựng ngân sách nhà nước lành mạnh, thúc đẩy vốn và tài sản nhà nước tiết kiệm, hiệu quả; Tăng tích lũy để thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước; Đảm bảo các nhiệm vụ quốc phòng an ninh và đối ngoại.

Thành phố Việt Trì là đô thị loại I trực thuộc tỉnh Phú Thọ, là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học-kỹ thuật, y tế, du lịch, dịch vụ của tỉnh Phú Thọ. Từ khi Luật Ngân sách Nhà nước (NSNN) ra đời và có hiệu lực, cơ chế quản lý nguồn NSNN thành phố Việt Trì đã dần từng bước được hoàn thiện, tạo được những bước ngoặt trong lĩnh vực quản lý thu chi ngân sách của các đơn vị thụ hưởng ngân sách các cấp. Tuy nhiên, việc